

IHBV JAARVERSLAG 2015

Definitieve versie 20-6-2016.

0. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de stichting IHBV over het jaar 2015. Het jaar waarin de stichting 5 jaar bestond. Een mijlpaal waar we trots op zijn. Als highlights noemen we:

- De conferentie op 8 september waarin we samenwerkten met het SLO en waar James Webb en Peter Riezebos de keynote lezingen hielden
- Vele (onderzoeks)projecten, toenemend aantal studenten en vrijwillige onderzoekers dat dit thema kiest
- HB-Cafés nu in zeven steden in Nederland
- Steeds meer mensen ontvangen onze nieuwsbrief

Dit jaarverslag kent de volgende inhoud:

1. Vijf kennisdomeinen van het IHBV
2. Overige activiteiten
3. Publicaties IHBV
4. Presentaties en workshops
5. Organisatie en financiën
6. Ondertekening

Hartelijk dank voor uw interesse.

Het bestuur.

Rianne van de Ven - Voorzitter
Noks Nauta – Secretaris
Karel Jurgens – Penningmeester
Jacqueline Wielemaker
Auke ten Hoeve

1. Vijf kennisdomeinen van het IHBV

Voor een uitgebreide projectenlijst verwijzen we naar de website. In dit verslag staan de belangrijkste activiteiten van 2015.

1.1. HOOGBEGAAFDEN OP HET WERK

Arbeidsconflicten van hoogbegaafden.

Het thema arbeidsconflicten van hoogbegaafden heeft al jaren onze aandacht.

De bedoeling is dat er van het Engelse artikel over arbeidsconflicten in Gifted and Talented International een Nederlandse samenvatting wordt gemaakt. Daar wordt nog aan gewerkt. We zouden graag geld gaan zoeken voor een vervolproject (zoeken naar best practices) en trainingen gaan opzetten.

Daarnaast zijn we met een kleine projectgroep al enige tijd aan het werk om een app te ontwikkelen voor hoogbegaafden op het werk, waarin het herkennen van conflictsituaties en het voorkómen van escalatie een belangrijke rol speelt.

Steeds meer gaan we kijken naar wat de positieve kanten van conflicten kunnen zijn. Ido van der waal heeft daarom samen met Noks Nauta een korte vragenlijst ontwikkeld die eind 2015 online is gegaan. De resultaten kunnen worden gebruikt voor de app, maar ook voor trainingen.

Pesten van hoogbegaafden op het werk

We hebben aanwijzingen dat pesten op het werk ook bij hoogbegaafden voorkomt, alleen weten we niet in welke mate. We hebben contact met de Stichting Pesten op de Werkvloer en zij bevestigen dat iedereen die 'anders' is at risk is. Begin 2016 gaan we verder overleggen over eventuele gezamenlijke projecten.

Elkie Leenen, psycholoog en vrijwilliger, werkt aan interviews met hoogbegaafden die gepest zijn, om het mechanisme beter in beeld te brengen.

HB in uitkeringen

Vanaf december 2013 kunnen hoogbegaafden die onvrijwillig zonder werk zitten (al dan niet met een uitkering), zich melden bij Noks Nauta. Inmiddels zijn dat er ruim 300. Er zijn tot nu toe door Noks Nauta elf voortgangsmails verstuurd met informatie en oproepen.

Een vragenlijstonderzoek om meer inzicht in deze groep te krijgen is door vrijwilliger Bruno Emans ontworpen en in mei-juni 2014 uitgezet. 174 van de 241 aangeschreven mensen hebben de lijst ingevuld. Bruno Emans, Erik Visscher en Noks Nauta werken aan de verwerking van de data. De bedoeling was dat er in 2015 minimaal één artikel over werd geschreven, dat is helaas niet gelukt. Er zijn wel drie deelverslagen op de website gepubliceerd. Ook is een medewerker van TGO in Groningen ondersteunend geweest in de dataverwerking. We hopen dat er nog studenten komen die met de data nadere analyses kunnen doen en interviews kunnen gaan uitvoeren om meer kennis te vergaren over deze doelgroep.

Samen met id Plein in Rotterdam is gewerkt aan het opzetten van een passende aanpak voor hoogbegaafden zonder werk. Hiertoe is driemaal een groep coaches geselecteerd en deze kreeg steeds een eendaagse scholing door Noks Nauta. Mensen die zich aangemeld hadden, konden zich bekend maken bij id Plein. Dat hebben ruim 80 mensen gedaan. Enkele van deze mensen werken thans met een coach aan hun re-integratie. Voor de financiering van 40 trajecten heeft id Plein geld gekregen van het Instituut GAK. Eind 2015 waren deze trajecten, bestaande uit een training, individuele coaching en gecombineerd met onderzoek, alle in werking.

Er is een artikel geschreven over hoogbegaafden in een uitkering en er is een leaflet geschreven voor onder andere arbeidsdeskundigen om te ondersteunen bij het herkennen van kenmerken van hoogbegaafden in relatie tot werk.

1.2. WELZIJN VAN HOOGBEGAAFDEN

HB en GGZ

Het blijft een uitdaging om het thema hoogbegaafdheid bij de GGZ op de agenda te krijgen. Wetenschappelijke kennis op dit gebied is er nog nauwelijks. Een paar keer per jaar is er contact met iemand uit de GGZ, die vragen heeft n.a.v. een cliënt.

Suïcidepreventie van Hoogbegaafden

ZonMW heeft een programma Suïcide preventie opgesteld. In samenwerking met Bruno Emans, beoogd projectleider, is een projectidee ingediend. In februari 2016 horen we of we een projectplan mogen indienen. In het verkennende traject hebben we al een aantal interessante contacten gelegd met mensen in de GGZ.

Hulpverlenerslijst

Sinds 2013 staan de hulpverleners die dat willen op de website van het IHBV. Ze zijn verdeeld naar provincie. Er is een formulier op de website waar nieuwe hulpverleners zich kunnen melden. De lijst kent momenteel geen criteria, behalve dat de hulpverlener zelf aangeeft ervaring te hebben met hoogbegaafde volwassenen. Er staan thans meer dan 130 Nederlandse hulpverleners op de lijst.

In december 2014 is gestart met een internationale lijst van hulpverleners voor hoogbegaafde volwassenen. Dit als service voor de mensen die vanuit ander delen van de wereld mailen en vragen of we mensen kennen. Soms kan hulpverlening ook via Skype plaatsvinden, daarom laten we dit vermelden bij de gegevens. Inmiddels staan er 27 hulpverleners op de site, de meeste uit de VS.

HB senioren

Nog nergens ter wereld is structureel aandacht voor deze doelgroep. Vanuit het IHBV is er vanaf 2012 aandacht voor d.m.v. een leaflet en een artikel. Langzamerhand begint wel het idee te rijpen dat de groep hoogbegaafde ouderen andere behoeftes heeft. Deze behoeftes lijken soortgelijk aan die van de groep hoger opgeleide senioren. Op enkele plaatsen in Nederland beginnen lokale initiatieven vorm te krijgen. Mensen die zelf in de zorg werken gaan voor deze groep activiteiten ontwikkelen. Noks Nauta probeert dit in haar woonplaats Delft ook te doen. Er zijn veel knelpunten, met name omdat de zorg voor ouderen op allerlei manieren aan verandering onderhevig is.

In november/ december 2014 is bij drie fondsen geld gevraagd voor een projectplan om hoogbegaafde senioren beter te herkennen en te laten zien dat zij andere behoeften hebben dan mensen met een gemiddelde intelligentie. Helaas heeft alleen de Stichting Mensa Fonds positief gereageerd en ons een bedrag van €1.500,= toegekend voor het laten schrijven van twee portretten. Andere fondsen hebben het afgewezen. De eerste twee geschreven portretten staan sinds juni 2015 op de website. Fotograaf Gijs de Kruijf heeft mooie foto's gemaakt van deze mensen en daaruit hebben we een keuze gemaakt en deze geplaatst bij de geschreven portretten.

Enkele studenten van de opleiding praktische psychologie aan de Hanze Hogeschool Groningen hebben in 2015 onderzoek gedaan naar hoogbegaafde ouderen en naar de meningen van mensen die in de zorg voor ouderen werken. De rapporten van Marlies Bouwman & Mieke Geertsma en van Rebecca Aryee staan sinds juli 2015 op de website.

Bij de Amerikaanse organisatie SENG (Supporting Emotional Needs of the Gifted) is een werkgroep onder de naam 'Gifted Elders Initiative' gestart. Noks Nauta participeert hierin. Er is een soort beginselverklaring opgesteld en we werken aan het verzamelen van kennis. We delen die kennis en willen komen tot artikelen en presentaties. Voor 2016 staat een artikel in het Mensa World Journal gepland.

1.3. ONDERWIJS, LEREN DOOR VOLWASSENEN HOOGBEGAAFDEN

Hoger onderwijs

In 2015 zijn hierin geen activiteiten vanuit het IHBV geweest.

1.4. HOOGBEGAAFDEN EN CULTUUR

Vooroordelenspel

Het Vooroordelenspel Hoogbegaafdheid Volwassenen wordt thans via de website van het IHBV te koop aangeboden. De samenwerking met APS is vanwege veranderingen bij APS opgeheven.

We overwegen om een Engelstalige en een Duitstalige versie te maken. Dat idee is in het najaar van 2015 door een groepje studenten Small business retail van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen onderzocht. Zij brengen begin januari 2016 een advies aan het bestuur van het IHBV uit.

1.5. FYSIEKE ASPECTEN EN GEZONDHEID VAN HOOGBEGAAFDEN

In dit domein is nog erg weinig onderzoek. We proberen studenten geneeskunde te vinden die op dit terrein onderzoeken kunnen gaan opzetten.

Hoogbegaafden bij de dokter

Sinds 2014 loopt er een internationale inventarisatie van ervaringen van hoogbegaafden bij de dokter verricht. Tweeëndertig verhalen zijn verzameld. Hierover zijn al presentaties gegeven. Het materiaal bevat voldoende inhoud voor een artikel en/of een brochure, bij voorkeur in het Engels. Met een Engelse vrijwilliger wordt hierover overlegd.

Een student gezondheidspsychologie werkt aan een master scriptie over dit onderwerp en maakt gebruik van de gegevens van deze inventarisatie.

Hoogbegaafden en slaap

Een nieuw contact met de slaapdeskundigen van Kempenhaeghe gaat in 2016 leiden tot een verwijsmogelijkheid gekoppeld aan onderzoek naar hoogbegaafden en slaap.

2. Overige activiteiten

2.1. HB-Cafés

In 2015 is het aantal locaties waar HB-Cafés worden georganiseerd gegroeid van zes naar zeven. Na Arnhem, Delft, Zwolle, Utrecht, Eindhoven en Groningen is er nu een HB-Café in Haarlem. Het totale aantal deelnemers van alle HB-Cafés is gestegen van 345 in 2013 via 484 in 2014 naar 743 in 2015 (inclusief dubbeltellingen). De HB-Cafés gezamenlijk hebben in 2015 € 4851,14 bijgedragen aan de financiële middelen van het IHBV. Dit is 38% van de betaalde entreegelden.

HB-Cafés worden georganiseerd door lokale teams, met ondersteuning vanuit het bestuur, met name op het gebied van opzet, inschrijving en financiën. Ten behoeve van deze teams is een uitgebreid draaiboek opgesteld waarin de ervaringen van inmiddels ruim vier jaar zijn verwerkt.

2.2 Nieuwsbrief IHBV

In 2015 kwamen 22 IHBV-nieuwsbrieven uit met aankondigingen van HB-Cafés en andere evenementen, plus een selectie van de actuele onderwerpen op de website van het IHBV. Bij de meeste onderwerpen kan worden doorgelinkt naar de website voor uitgebreidere informatie. De nieuwsbrieven verschijnen nu alle onder de naam 'IHBV newsflash'. Deze 'newsflashes' worden per e-mail verzonden naar inmiddels meer dan 1400 e-mailadressen (dec. '15).

2.3 Social Media

Vanuit de wens het IHBV beter onder de aandacht te brengen van meer mensen hebben we ons in 2015 nadrukkelijker bezig gehouden met onze profilering en bereik van onze doelgroepen. Gestimuleerd door de feedback die we kregen op de vrijwilligers dag van onze vrijwilligers en leden van het Comité van Aanbeveling, hebben we kritisch gekeken naar onze huidige

communicatiemiddelen en zijn we in mei gestart met een Facebookpagina. Met een vrijwilliger als beheerder zijn we in de zomer echt actief begonnen met het plaatsen van berichten. Aankondigingen van activiteiten van het IHBV zoals de HB-Cafés, interessante artikelen over hoogbegaafdheid en berichten over wat we als IHBV doen en meemaken. Kenmerkend voor de pagina zijn de kleurrijke en sprekende beelden die gebruikt worden bij de berichten.

De pagina werd al snel gevonden en het aantal bezoekers en 'likes' groeide gestaag, zodat er aan het einde van het jaar ongeveer 250 likes waren.

Op Twitter was het IHBV al langer te vinden. Ook in 2015 is enthousiast getweet en steeg het aantal volgers. Op LinkedIn heeft, bij gebrek aan een beheerder, iets minder activiteit plaatsgevonden.

2.4 Kenniswiki Hoogbegaafdheid

In 2015 is de redactie verder gegaan met het opbouwen van een vrij toegankelijke Wiki (online-encyclopedie) over hoogbegaafdheid. De redactie bestaat uit drie personen en maakt een eerste opzet met een aantal basislemma's (pagina's). In 2015 is het nog niet gelukt om vaste medewerkers te vinden die op hun eigen specialisatiegebied pagina's schrijven. De redactie modereert alle bijdragen en beoordeelt deze onder andere op wetenschappelijke onderbouwing. Het doel is dat de KennisWiki Hoogbegaafdheid (HB-Wiki) uitgroeit tot de meest betrouwbare informatiebron over hoogbegaafdheid, en aldus bijdraagt aan het verminderen van de onduidelijkheid en verwarring over hoogbegaafdheid en daaraan gerelateerde onderwerpen.

Het IHBV voert dit project uit samen met de Stichting WEBB, die ook bijdraagt aan de financiering. Inmiddels heeft het bestuur van de Vereniging Mensa Nederland belangstelling getoond om te gaan deelnemen aan de KennisWiki Hoogbegaafdheid. Het bestuur hoopt dat deze belangstelling in 2016 uitmondt in daadwerkelijke deelname, zowel op redactioneel gebied als in financieel opzicht.

2.5 Recensies

Enkele mensen hebben aangegeven dat ze als vrijwilliger recensies willen schrijven voor de website van het IHBV. Soms vraagt een bestuurslid iemand en soms meldt iemand zichzelf. Daartoe wordt dan bij de uitgever een recensie exemplaar van zo'n boek opgevraagd, dat de recensent dan ook mag houden. In 2015 zijn zes recensies geschreven en op de website gepubliceerd. Enkele boeken zijn nog in bewerking bij vrijwilligers.

2.6 Scripties en theses

Steeds vaker komen er verzoeken binnen van mensen die een scriptie of these willen schrijven over hoogbegaafde volwassenen, soms betreft het een vrijwillige onderzoeker. Na een gesprek met de betreffende student of vrijwilliger wordt bekeken of het onderwerp past bij het IHBV. Het IHBV levert, waar opportuun, kennis aan. En indien gewenst wordt een oproep om medewerking verspreid onder het netwerk van het IHBV. Uiteraard wordt aan de schrijver van de betreffende scriptie of these gevraagd om het eindproduct of een samenvatting op de website van het IHBV te mogen plaatsen.

In 2015 zijn op deze manier negen oproepen geplaatst en er werden steeds voldoende aanmeldingen voor de onderzoeken verkregen. Er zijn vijf scripties/ theses/ verslagen of samenvattingen daarvan geplaatst.

Er zijn thans samenwerkingsverbanden met

- Hanze Hogeschool, afdeling Toegepaste Psychologie
- Radboud Universiteit, afdeling Strategisch Human Resource Management
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, afdeling Small Business en Retail Management
- Open Universiteit, o.a. faculteit loopbaanmanagement en levenslooppsychologie.
- Tilburg University, academische werkplaats Arbeid en Gezondheid van onderzoeksinstituut Tranzo

Naar andere contacten wordt gezocht.

2.7 Film Rise

Op 22 november 2015 hebben we in Arnhem de film Rise gedraaid voor mensen die op de hulpverlenerslijst van het IHBV staan en enkele genodigden. Deze documentaire is gemaakt door The Daimon Institute, een instituut voor zeer-hoogbegaafden in Canada van Susan Jackson. Rianne van de Ven en Noks Nauta kochten de film in de USA tijdens de SENG conferentie. Na afloop hebben we in vier groepen nagepraat. Dit was volgens de deelnemers een zeer zinvolle bijeenkomst, waarvan een verslag is gemaakt dat ook op de website is geplaatst.

3. Publicaties IHBV

In 2015 werden de volgende artikelen en leaflets geschreven en gepubliceerd.

3.1 Artikelen

Noks Nauta. Wat kunnen volwassenen van hoogbegaafde kinderen leren. hoofdstuk 21 in: Slim 2.0, facetten van hoogbegaafdheid. Koepel hoogbegaafdheid, 2015.

Noks Nauta en Karel Steijger. Hoogbegaafd én een uitkering, hoe kan dat? IHBV website, 25 augustus 2015. <http://ihbv.nl/hoogbegaafd-en-een-uitkering-hoe-kan-dat>

3.2 Leaflets IHBV

Er zijn in 2015 weer vijf nieuwe leaflets gepubliceerd, dat het totaal op dertien brengt. Ze zijn alle in het Engels vertaald en tot nu toe zijn er ook drie in het Duits vertaald. De Nederlands en Engelse leaflets zijn geordend in een tabel waardoor duidelijk is wat het thema is en wie de primaire doelgroep. Voor de Engelse leaflets wordt af en toe een PR actie gevoerd op de LinkedIn groepen waar hoogbegaafdheid aan de orde is, dat zijn nu twaalf groepen. Daar komen zeer positieve reacties op. Het IHBV is wereldwijd een uniek instituut!

3.3 Uitgaven met ISBN-nummers

Sinds 2015 is het IHBV ook een uitgeverij. De eerste uitgave met ISBN-nummer is het jubileumboekje Dag en Nacht Hoogbegaafd, met 30 columns van Noks Nauta. ISBN: 978.90.824642.0.7

4. Presentaties en workshops

4.1 Conferentie een leven lang hoogbegaafd in ontwikkeling samen met SLO

Samen met het Informatiepunt Onderwijs en Talentontwikkeling (SLO) organiseerden we op 8 september 2015 de conferentie "Een levenlang hoogbegaafdheid in ontwikkeling" in Amsterdam. Een volledig uitverkochte conferentie met James Webb als keynote-speaker. Tijdens het middagprogramma kon er, verspreid over 3 rondes, een keuze gemaakt worden uit 15 verschillende inspirerende workshops/ lezingen. Op de site van het SLO staan de handouts van de workshops/lezingen: [link naar de congressite](#) Een videoregistratie van de keynote van James Webb is te vinden op [het youtubekanaal](#) van het IHBV.

4.2 Presentaties en workshops

In 2015 verzorgde Noks Nauta namens het IHBV de volgende presentaties en workshops:

Tweedaagse training voor hoogbegaafden

10 en 24 januari: *Slimme mensen trainen* (Peter Overzier en Noks Nauta)

Groei-op-het-werk-SIG Mensa

25 januari: *Boreout van hoogbegaafden; symptomen herkennen, aanpakken en voorkómen*. (Noks Nauta)

Arbodienst ErasmusMC

26 maart: *Hoogbegaafde werkenden*. (Noks Nauta)

HB-Café Haarlem

1 mei: *Hoe ben jij hoogbegaafd?* (Rianne van de Ven en Noks Nauta)

HB-Café Groningen

8 mei: *Hoogbegaafdheid positief inzetten op je werk*. (Noks Nauta en Agnes Schilder)

Probusclub Bodegraven

12 juni: *Hoogbegaafdheid: Talenten en uitdagingen*. (Noks Nauta)

SENG conference Denver

24-26 juli:

Gifted Elders in Gifted Education: Passions and pathways. (Terry Friedrichs, Ellen Fiedler, Noks Nauta)

Bore-out: a challenge for unchallenged gifted adults. (Noks Nauta)

World Council on Gifted and Talented Children, Odense

11 augustus:

Bore-out: a challenge for unchallenged gifted adults (and children). (Noks Nauta)

Gifted seniors, not everyone is average. (Noks Nauta)

EMAG, Berlijn

13 en 14 augustus: tweemaal de workshop: *Use your gifted talents more effectively at work*. (Noks Nauta en Karin Rasmussen)

Conferentie Een leven lang hoogbegaafdheid in ontwikkeling

8 september: *Aandacht voor hoogbegaafde senioren*. (Noks Nauta)

HB-Café Eindhoven

11 september: *Hoe zet ik mijn hoogbegaafdheid positief in?* (Noks Nauta)

Medewerkers gemeente Hillegom/ Lisse

27 oktober: *Workshop voor slimme medewerkers en hun leidinggevende*. (Noks Nauta)

HB-Café Utrecht

20 november: *Hoogbegaafd, de ontdekking van je leven*. (Noks Nauta, Gemma Geertshuis, Margreeth Menkveld)

4.3 SENG

Dit jaar zijn zowel Rianne van de Ven als Noks Nauta naar de jaarlijkse conferentie van SENG geweest. Daar heeft Noks twee presentaties gegeven. Er zijn veel kansrijke contacten gelegd. Een verslag staat op de website van het IHBV.

5. Organisatie en financiën

5.1 Bestuur

Het bestuur bestond in 2015 uit vijf leden.

Rianne van de Ven, voorzitter
Noks Nauta, secretaris
Karel Jurgens, penningmeester
Jacqueline Wielemaker, bestuurslid
Auke ten Hoeve bestuurslid

Het bestuur vergaderde in 2015 op:

16 januari*
20 februari
13 maart*
10 april
15 mei
26 juni
18 september
20 november

De vergaderingen van 16 januari en 13 maart vonden plaats via Skype, op de andere data kwam het bestuur bij elkaar in Utrecht.

Van alle vergaderingen zijn besluiten- en actielijsten gemaakt.

5.2 Vrijwilligers

Vele vrijwilligers werken in teams aan de HB-Cafés, als vertaler, recensent of als onderzoeker. Er melden zich regelmatig nieuwe vrijwilligers en er vallen er ook af. Dit jaar meldden zich op een oproep drie illustratoren die gezamenlijk een bijdrage leverden aan het boekje *Dag en nacht hoogbegaafd*.

In 2015 is voor de tweede keer een bijeenkomst met alle vrijwilligers van het IHBV georganiseerd, dit keer in Arnhem. Deze dag is zeer goed gewaardeerd.

5.3 Comité van Aanbeveling

Het comité van aanbeveling bestaat nog steeds uit:

Frans Corten
Maud van Thiel
Rineke Sijderius
Kathleen Venderickx

5.4 Website

Het webbeheer wordt sinds juni 2012 verzorgd door Rianne van de Ven.

De in 2014 volledig herziene website bevalt goed. De aanmelding voor de HB-Cafés verloopt nu via de site. Ook is er een webwinkel gemaakt, waar het *Vooroordelenspel* en het boekje *Dag en nacht hoogbegaafd* besteld kunnen worden. Andere producten zullen volgen.

5.5 Financiën

In 2015 is het eigen vermogen van de Stichting IHBV met € 14.101,20 toegenomen tot € 5.314,71 (per 31-12-2015). Een legaat van de in 2015 opgeheven Vereniging Hooggevoelig Nederland vormde een aanzienlijke bijdrage aan deze toename. Daarnaast waren er de opbrengsten van de HB-Cafés en vergoedingen die werden betaald voor de bijdragen van het IHBV aan diverse kennisprojecten. In de

tweede helft van 2015 is gestart met het produceren en verkopen van promotie-artikelen. Die leverden inmiddels een bescheiden bijdrage aan de fondsenwerving ten behoeve van de doelstellingen van het IHBV.

Een volledig overzicht de financiële situatie van de Stichting IHBV is te vinden in de jaarrekening.

6. Ondertekening

Deze versie is vastgesteld op 20 juni 2016 en is wegens digitale verspreiding niet ondertekend.

Rianne van de Ven, voorzitter
Noks Nauta, secretaris
Karel Jurgens, penningmeester
Jacqueline Wielemaker, bestuurslid
Auke ten Hoeve bestuurslid